

Traumasesensitief werken in de klas

Manon Franzen

m.franzen@noordelijkonderwijsgilde.nl

Professionalisering

stap in de wereld van

**NIJEUW-
KOMERS**

Inhoud workshop

1. Trauma vs life-events
2. Trauma en het brein
3. Traumasesensitieve principes

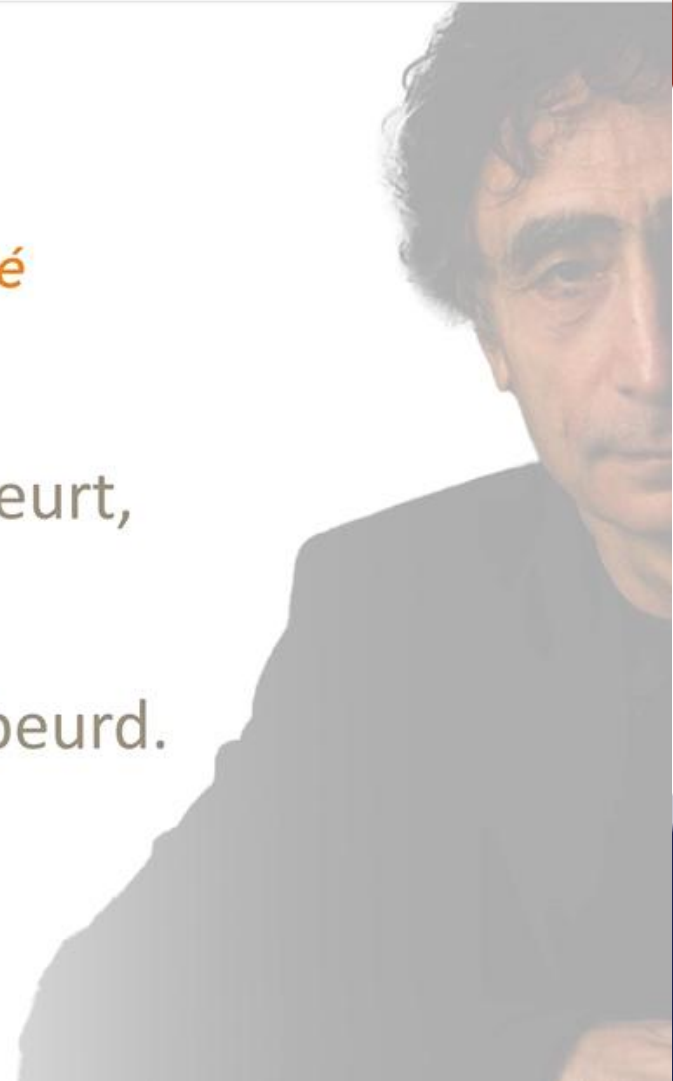
**“GROEI VOELT NIET ALS
VLEUGELS KRIJGEN,
MAAR ALS VALLEN
ZONDER TE WETEN OF
JE LANDT.”**

TEDEL, 2011, p. 102

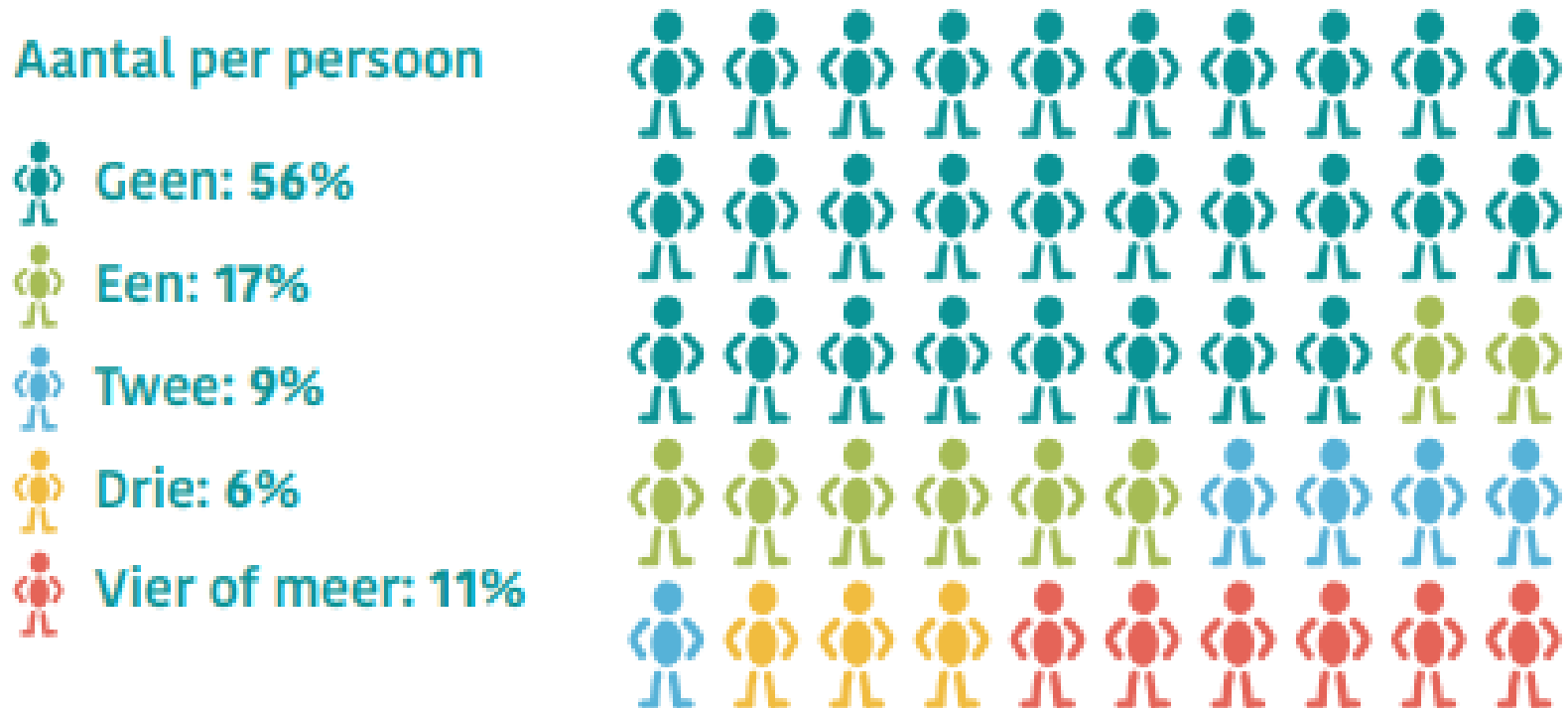
Trauma

Definitie van Gabor Maté

Trauma is niet wat er mét je gebeurt,
maar wat er ín je gebeurt,
als gevolg van wat er met je ís gebeurd.

Hoe vaak komen ingrijpende jeugdervaringen voor?

Bron: Infographic fysieke gezondheid en chronische aandoeningen, Augeo

Ingrijpende jeugdervaringen

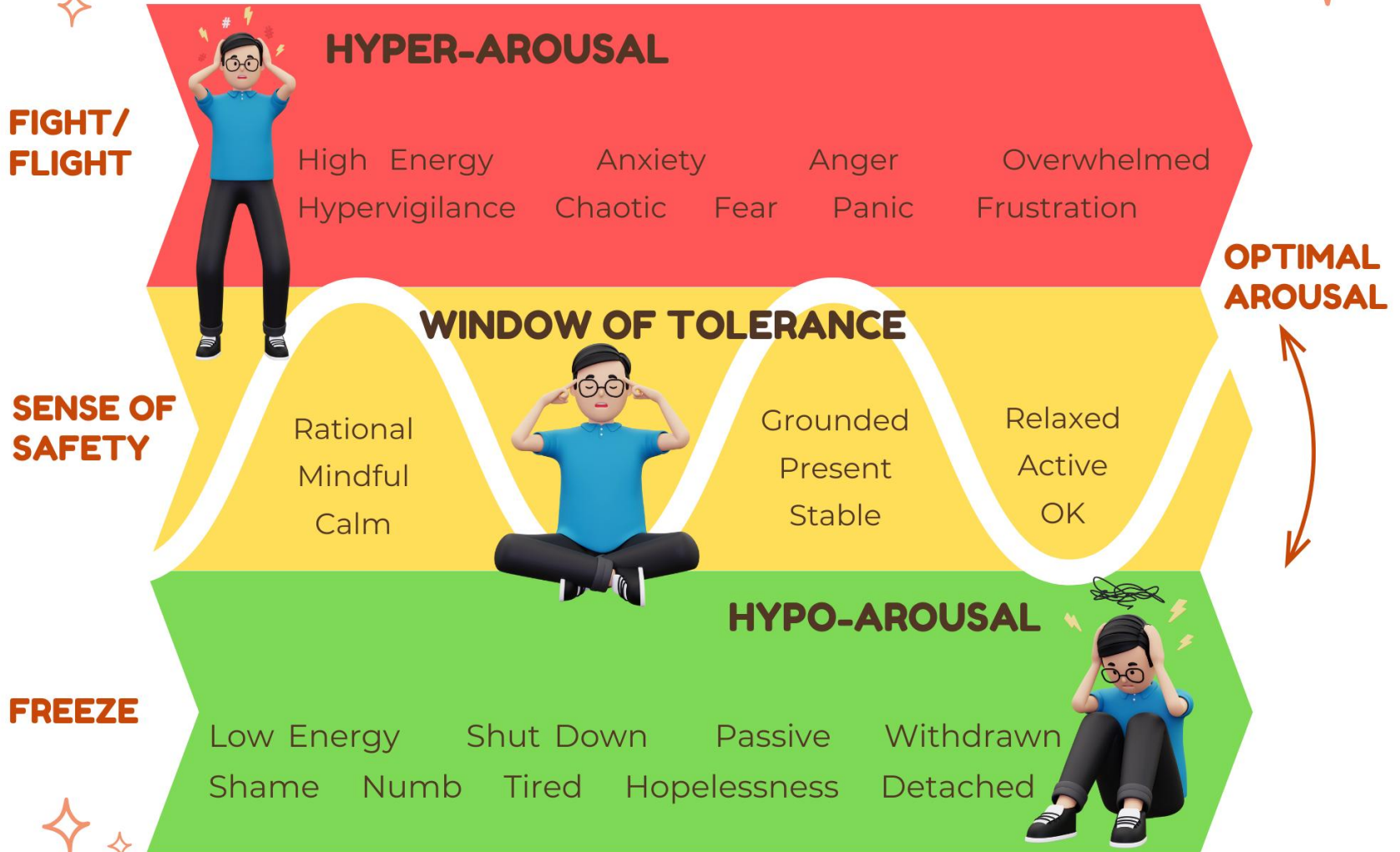
Trauma vs life events

Kennis
over
trauma

- Jonge (ontwikkelings)leeftijd
- Een voorgeschiedenis van stressvolle en traumatische ervaringen
- Meemaken van interpersoonlijk geweld.
- (Dreigend) verlies van of verraad door een gehechtheidspersoon
- Gebrek aan sociale steun

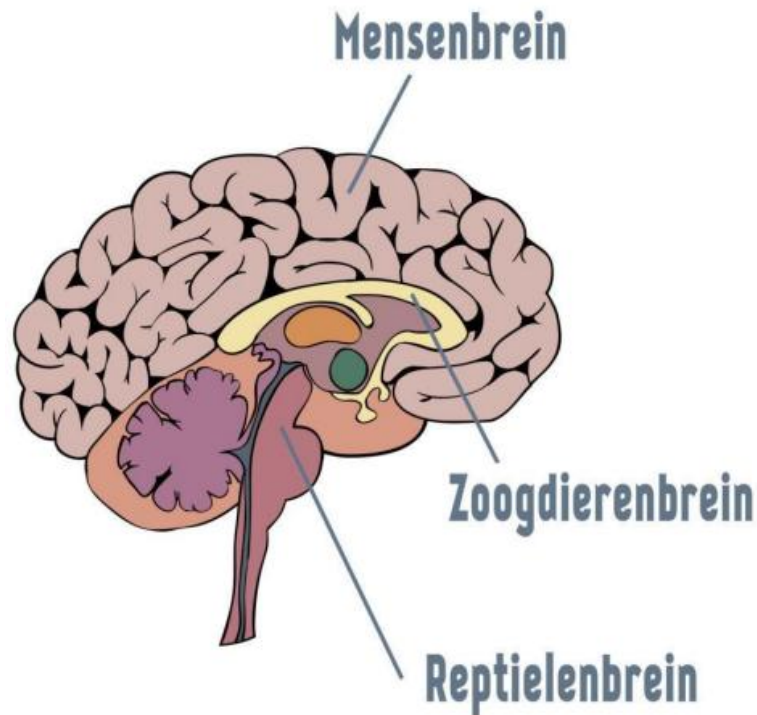

WINDOW OF TOLERANCE

Adapted by KOI-Education.com from Dr. Daniel Siegel (1999)

Stress respons systeem

[Bron: Ons drielagen brein - Zininleven](#)

Stress responsen

Positive Stress Response

- Normal and essential
- Children may experience this type of stress response when they spend their first day with a new caretaker or have to get a shot.

Tolerable Stress Response

- Stronger responses are activated
- Children may experience this response during a natural disaster or following the death of a close friend or family member.

Toxic Stress Response

- Heightened response to strong, frequent, or prolonged adversity
- Child may experience this response when they have been exposed to adverse childhood experiences, increased financial hardships, etc.

Gevolgen trauma of ACES

- Scherper afgesteld stressstelsel (eerder verbinding verliezen of moeizamer aangaan)
- Alerter voor GEVAAR en eerder afgaan van alarmbel
- Sneller in fight/flight/freeze modus
- Zelfregulatie werkt niet meer goed
- Invloed op allerlei fysiologische processen (cortisol)
 - Lichamelijke en psychische klachten

Traumasesensitieve principes

- Contact
- Routines
- Regulatie

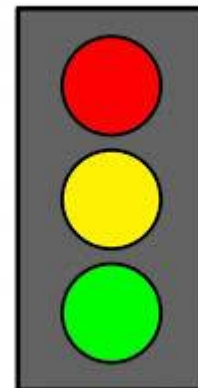
VEILIGHEID!

Contact

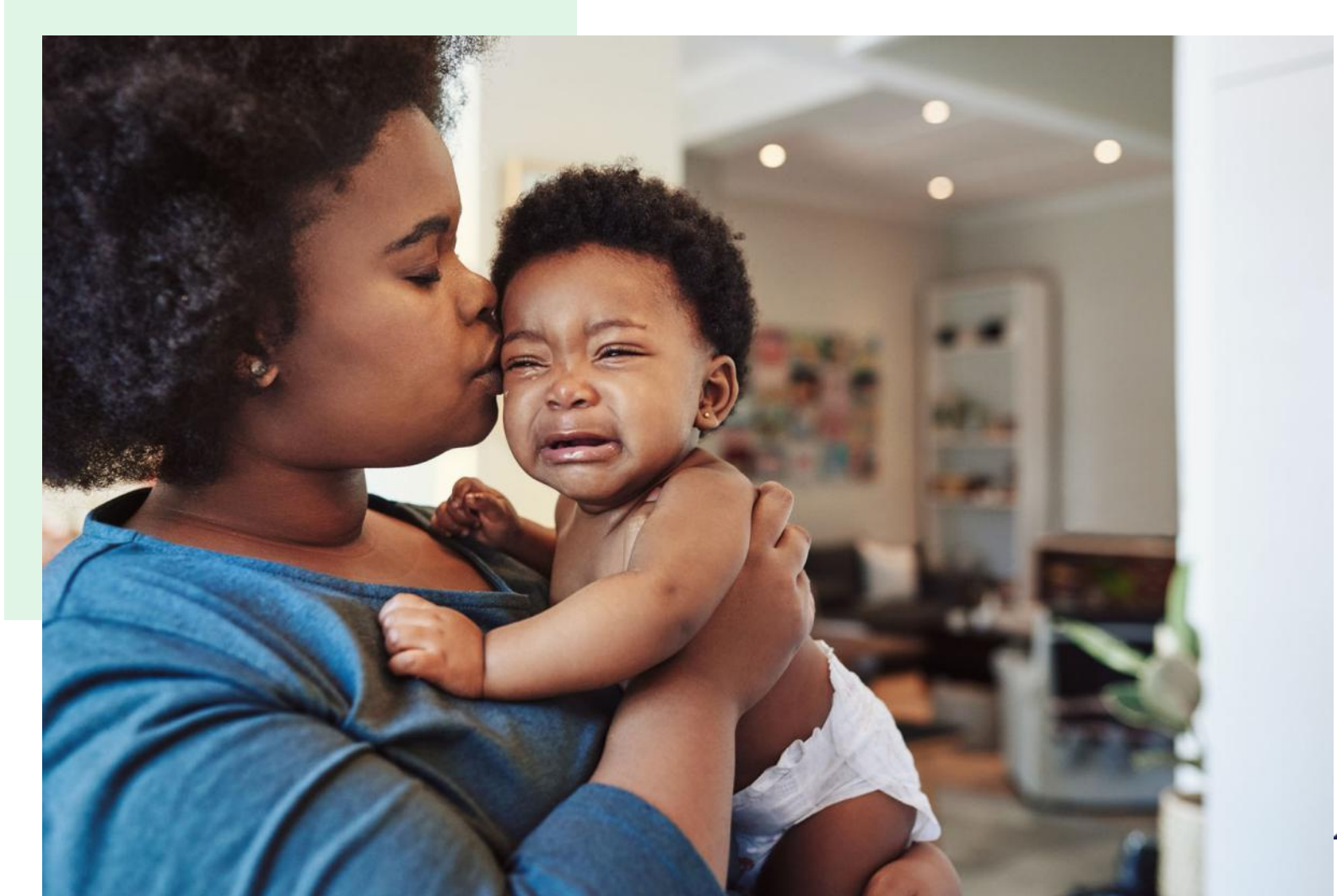
Wanneer luisteren
om te reageren,
overgaat in
luisteren om te begrijpen,
ontstaat er echt contact!

Hoe zorg je voor veiligheid in de klas voor ALLE leerlingen?

Regulatie

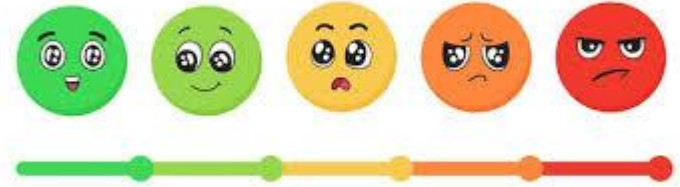
Wat zou jij kunnen inzetten om te co-reguleren als een leerling uit zijn raampje schiet? Bedenk in tweetallen een aantal do's and dont's

Co-regulatie

Do's	Dont's
Compassie voor de worsteling van het kind	Gehoorzaamheid eisen
Regulatie door relatie	Gedraggericht (niet wat er achter zit)
Jouw kalmte ' uitlenen'	Boos reageren
Connectie door nieuwsgierigheid (wat gebeurde er?)	De oorzaak al zeker weten
Zachte, vriendelijke toon	Boosheid, sarcasme, oordelen
Praten op ooghoogte of naast elkaar	Kind wegsturen (nadenkstoel)
Emotionele en fysieke veiligheid uitstralen	Onvoorspelbaar reageren
Verantwoordelijkheid nemen	Alles maar goed vinden

Bron: Anton Horeweg (2025) Traumassenstieve school

Van co-regulatie naar zelfregulatie

k Onderwijsgilde
specialistisch & passend onderwijs

LET OP!

Bedankt voor jullie aandacht!

Hoe vond jij deze middag?

Scan de QR-code en vul de evaluatie in!

